TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tiistai The Western Workmen's Pub. Co:n kustantamana.

Huoneusto sijaitsee 10:nen ja Duane katujen kulmassa. Puhelin 365.

Ilmoitushinta 50 senttiä tuumalta kerran. Naimailmoituksista $1.00 ensimäiseltä tuumalta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta lisää.

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
1 vuosikerta $1.00, puoli vuotta 60c
CANADAAN
1 vuosikerta $1.25 puoli vuotta 75c
SUOMEEN
1 vuosikerta $1.50, puoli vuotta 80c

TOVERITAR
(THE WOMAN COMRADE.)
Organ of the Finnish Working Women in America, Published every Tuesday by The Western Workmen's Publishing Co.
Advertising rates 50c per inch per insertion.

SUBSCRIPTION RATES
IN THE UNITED STATES:
One year $1.00, 6 months 60c
IN CANADA:
One yer $1.25, 6 months 75c
IN FOREIGN COUNTRIES:
One year $1.50, 6 months 80c
ADDRESS:
TOVERITAR
Box 99, Astoria, Ore.

Entered as second-class matter July 18th, 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, Under the Act of March 3rd, 1879.

TOIMITUS
Selma Jokela-McCone
231½ Oak St., Portland, Ore.

Toverittaren tilaajaluettelo osoittaa seuraavaa:

UUSIA TILAUKSIA 195
UUDISTUKSIA 40
KATKENNUT 36

KAHVI-JUTTUJA

Kilpailijoiden luku yhä lisääntyy ja jopa tuo tilauspuntarikin osoittaa, että he ovat alkaneet jo jotain toimimaankin, koskapa uusia tilauksia viime aikoina **on saapunut 167, uudistettu on on 56. Mutta useamman olisi voinut uudistaa, sillä katkenneita vielä viime viikolla näkyy olevan niin hävyttömän paljon, että kokonaista 63.** Eteenpäin siis on päästy viime viikolla vaan 104 tilausta.

Ja Toverittaren painos oli viime maanantaina 5,444. Kaukana ollaan vielä kymmenestä tuhannesta—kauka, jos ei ripeämmin yritetä eteenpäin. Mutta jos yritetään, niin ei tuo kymmenen tuhatta tilaajaa ole mikään vaikeus saavuttaa aivan lyhyessä ajassa. Reippautta siis kilpailijoille toimessansa!

□

Naisten puolue, joka äsken syntyi Chicagossa, on antanut kutsun yleiseen neuvottelukokoukseen, joka pidetään tämän elokuun 10, 11 ja 12 pp. Colorado Springsissä. Tässä neuvottelukokouksessa tullaan pohtimaan josko naisten puolue tulee asettamaan omia ehdokkaitaan ensi vaaleihin, vai tullaanko vain tyskyssä antamaan äänet jollekin entisistä poliittisista puolueista.

Kuten muistetaan syntyi tämä naisten puolue Chicagossa viime kesäk. 5, 6 ja 7 pp. Mainitussa kokouksessa mm. puhui sosialistipuolueen presidentinehdokas Benson. Tilanahtauden takia on sen puheen julkaseminen Toverittaressa viipynyt, niin että se saadaan lukea vasta t.k. 22 p. lehdestä. Silloin meillä on myös jo tiedossa, mitä tuo naisten puolueen neuvottelukokous on päättänyt, siis aivan sopiva aika puheen julkaisemiselle.

Meillä on nyt kaksitoista valtiota, missä naisilla on äänioikeus ja näissä valtioissa on yhteensä yli neljä miljoonaa äänioikeutettua naista, ja jos nämä naiset käyttävät äänensä yksimielisesti, niin silloin heillä on ratkaiseva sanontavalta Yhdysvaltain presidentin valinnassa. Tätä valtaa aikoo naisten puolue käyttää voittaakseen kansallisen äänioikeuden naisille.

□

Ei ole helpot ja herttaiset päivät monella lehtemme ystävällä. Huolimatta siitä, että eletään kahdellakymmenennellä vuosisadalla, elää vielä meidän päivinämme ihmisiä, joiden ajatusvärkki on monien satojen vuosien vanha. Monelle Toverittaren ystävälle ja lukijalle käyvät hyvät naapurit huomauttamassa—jos nimittäin ei hänellä ole kotona kurinpitäjää—että ei ole naisen ja vaimon soveliasta liikahdella kotilietensä äärestä lehden asioilla. Se heidän mielestään on kerrassaan kauhistuttava asia, että nainen uskaltaakin ottaa tilauksia jollekin lehdelle! Ja laimin lyödä aviovaimon velvollisuuden olla sekaantumatta mihinkään muuhun kuin keittiössään ahertamaan ja olemaan vaiti!

Kyllä tunnen miltä olo näille naisille tuntuu, sillä olen itse saanut kokea jotensakin samaa. Mutta ei pidä antaa minkään seikan itseään lannistaa! Katkerien kokemusten kautta on edistys kulkenut aina eteenpäin. Teitä hyvät siskot lohduttakoon tieto siitä, että te kuulutte niiden joukkoon, jotka raivaavat uuden valoisamman ja valistuneemman ajan tietä.

Eräs sisko kirjotti minulle äskettäin: "Luin yhdestä teidän kirjotuksesta, että 'en tiedä kuinka pitkäaikainen olen täällä'. Se koski minuun kipeästi, kun johtui mieleeni, että jos ei tulisi tilalle niin kykenevää toimittajaa enään."

En tiedä olenko kykenevä vai enkö. Sitä minulla ei ole paljon aikaa ajatella. Teen parhaani minkä voin ja siinä kaikki. Mutta sen tiedän, että olen vaan yksi teidän joukostanne. Se koulu, jonka olen käynyt, on puutteen, nälän, vilun ja tuhansien erilaisten kärsimysten koulu—ja se ehkä onkin ollut parempi koulu kuin jos olisin aina elänyt ylläkylläisyydessä ja suorittanut joskus tutkinnon jossain porvarillisessa yliopistossa. En sano tätä sillä, etteikö kaikki koulu ja oppi ole hyvä, joka osaa siitä hyvän valita, mutta se koulu, jonka olen käynyt, on opettanut minut ymmärtämään teitä, tuonut minut lähemmäksi teitä Se on minua myöskin opettanut ymmärtämään niitäkin ihmisiä, jotka onneksi ovat monista niistä kärsimyksistä säästyneet, mitä tämä järjestelmä niin runsaalla mitalla useimmille meille työläisille jakaa.

Minä en lainkaan pelkää sitä, etteikö Toverittarelle löydy kykeneviä toimittajia sieltä samasta koulusta, mistä minäkin olen tänne tullut. Siellä koulussa on tuhansia oppilaita ja ne jotka eivät kokonaan murru, ne nousevat! Olen varmasti vakuutettu siitä, että tämän toimitusjobin voi täyttää joku teistä yhtä hyvin kuin minäkin, jos niin sattuu, että minun syystä tai toisesta täytyy tämä toimeni jättää. Ei ole siis syytä suruun. Sen sijaan kehittäköön jokainen työläinen tietoisuuttaan hyvän kirjallisuuden, ajattelun ja havaintojen avulla.

□

Näkö vai muistoka lienee viassa, mutta muutamia ihmisiä näkyy jompikumpi vika haittaavan. Toimituksen puolesta on monen monta kertaa muistutettu, että kaikkien kirjeiden ja kirjotusten mukaan tulee toimitukselle lähettää kirjottajan oikean nimensä ja osotteensa. Muuten ei voida ottaa kirjotuksia huomioon. Siitä huolimatta saapuu tuon tuostakin kirjotuksia nimeä ja osotetta vailla, joita pyydetään julkisuuteen vedoten siihen, että "olen kauvan ollut lehden lukija, kannattaja ja ihailija."

Ei se auta, mitä sanotte olevanne, kun ette ilmota edes kuka olette. Nimettömät kirjotukset täytyy panna joko arkistoon tai roskakoriin. Toimituksella ei ole lupaa sellaisia saattaa julkisuuteen.

Ja sitten myöskin täytyy taas muistuttaa, että tämän lehden toimitus ei voi kenellekään neuvoja sikiintymisen ehkäisyssä. On turhaa tänne sellaisia pyyntöjä lähettää. Mielellläni kyllä sen palveluksen teille tekisin, jos voisin, mutta maan lait estävät minut sitä tekemästä eikä se kuulu minun virallisiin tehtäviinikään. Älkää siis hyvät ystävät pyytäkö minulta sitä mitä minun on mahdoton teille antaa.

□

Ensi numerossa saamme lukea erittäin mielenkiintoisen kirjotuksen otsakkeella: **"Ompeluseuran kokous"**. Kehoitan jokaista sen lukemaan, niin miehiä kuin naisiakin. Se on kirjotus, johon kannattaa tutustua.

□

Huomasin äsken "American Socialistista", että Theresa S. Malkiel on yksi kansallisista vaalipuhujistamme. Tuulesta temmattu oli siis se uutinen kerran Raivaajan New Yorkin kirjeessä, että Theresa Malkiel on eronnut sosialistipuolueesta ja lähtenyt "vouhottelemaan".

□

Kerrotaan erään tiedemiehen tai kirjailijan— hitto muisti kuka se nyt oli—sanoneen, että mies on vaan suureksi kasvanut lapsi. Silmäillessä "pää-äänenkannattajissamme" olevia "etevimpien" miesten "keskusteluja", tekee mieli äidillisesti huomauttaa, että tapelkaa lapset siivosti.

□

Nimimerkki "Anna", jonka kynästä olemme saaneet monta mielenkiintoista kertomusta ja joka parhaillaan kirjottaa Toverittarelle näytöskappaletta **"Hyökyjen murtamia"**, ilmottaa kirjotuksen viipyneen sairauden ja farmarien kesäkiireiden takia. Mutta taas t.k. 22 p. numerossa saamme lukea jatkoa tuohon mielenkiintoiseen näytelmään.

Ja sitten syyskuun 5 p. numerossa alkaa 'A'nnan" kirjottama jatkuva kertomus **"Elämisen oikeutta"**. Tämä kertomus on yksi niitä paljon halutuita, siksi että se on suomalainen, kuvaa tapahtumia ja elämää Suomessa. Tilausten kerääjien on hyvä panna tämäkin seikka mieleensä.

Myöskin voi tilauksia ottaessa muistuttaa, että Toverittaressa parhaillaan julkaistaan jatkuvaa kertomusta Suomesta: **"Miten Alitalon Antista tuli sosialisti"**.

Ja sitten piakkoin alkaa nuorten osastossa jatkuva kertomus, **Anna Aron** kirjottama, joka myöskin on Suomesta, otsakkeella: **"Erään työläistytön elämäkerta"**. Siis Toverittaressa on jatkuvasti mielenkiintoista ja opettavaista lukemista niillekin, joita huvittaa kertomukset Suomesta ja suomalaisista. Paitsi näitä jatkuvia, on meillä silloin tällöin lyhempiä suomalaisia kertomuksia, kuten Klaudie Parkkosen kirjottama "Juhannusyön rikoksia" ym.

Ja kaikki nämä meidän parhaat kirjailijamme ovat naisia! Meillä on Miili, Miilia, Anna, Anna Aro, Klaudie Parkkonen, Regina H—s ja monta muuta. Ja vaikka Rutasen Mikko ei olekaan nainen, niin kiitollisuudella muistamme tässä häntäkin, sillä häneltä saamme innostavia runoja aina silloin tällöin.

SELMA-TÄTI.

Naisten toiminnasta

BELDEN, N. D.

Näyttääkseni ulkomaailmalle, että luetaan sitä täälläkin Toveritarta, täytän osalleni määrättyä velvollisuuttani jonkunkaan verran piirustelemalla vähän "kuulumisia' 'täältäkin.

Osastomme toiminta on tänä kesänä ollut ihmeellisen virkeätä ja eloisaa, pieniä poikkeuksia lukuunottamatta

Kokouksia on pidetty noin kahdesti kuussa ja iltama ja tanssi-tilaisuuksia melkein yhtä usein. Enimmän mainitsemista ansaitsee meidän viimeiset kesäjuhlamme, jotka pidettiin kesäk. 19 p., sentähden, että puhdas rahatulo niistä oli lähelle sata dollaria. Ohjelman henkinen puoli oli kyllä jokaisen mielestä liika köykästä sellaiseen tilaisuuteen vaan kun emme ole onnistuneet saamaan ketään joukkoomme, joka olisi tietoisesti kyvykkäämpi meitä, olemme "juhlineet" niin hyvin kuin olemme voineet. Paikkakuntamme tovereille on ehkä hupaisaa kuulla, että viimeinen "haali-nuuta" on nyt lunastettu ja nyt tästä eteenpäin "juhlitaan" haalin sisustamista varten.

Tov. A. Kalke käväsi kylässämme myös viime kuussa, puhuen Kansan kodilla 23, 24 ja 25 päivinä. Hänen puhujakykynsä sai täällä yleisen tunnustuksen sosialisteilta. Vastustajamme eivät uskaltaneet tulla häntä kuulemaan, vaan takana päin väittelivät itsensä kanssa.

Yhdyn täydellisesti erään Toverittaren kirjeenvaihtajan kanssa siinä, että jotkut ihmiset ovat "kääntämättömiä" sosialismille syystä, että ne ovat siinä heidän tietämättömyydessään niin täysin "tietoisia" olevinaan, että ne eivät halua lukea eikä kuulla mitään koko asiasta.

Tällaisissa tapauksissa katson ajan ja varojen haaskoksi tehdä kovin suuria ponnistuksia heidän pelastamiseksi. Mutta heidä niapsensa, joille tulevaisuus kuuluu, on saatava ymmärtämään tehtävänsä yksilönä, tulevan ihanne yhteiskunnan luomisessa ja sen hallitsemisessa.

Paras askel sen toteuttamiseen on se, että jokainen suomalainen lapsi saataisiin lukemaan Toveritarta, joka on tänäpäivänä paras agitatsionilehti nuorison keskuudessa.

Pankaa siis Beldenin toverit osastonne vasta tehty päätös käytäntöön ja hankkikaa jokainen vähintäin yhden uuden tilaajan Toverittareile. Jos niin tehdään muillakin paikkakunnilla, niin ei ota kauvan kuin Toverittaren tilaajamäärä on 10,000. Beldenissä ottavat tilauksia vastaan Nestor Wirtanen ja Paul Johnson, ja kiitollisuudella ottaa vastaan Beldenin postimestarikin. Tarjotkaapa mäneille!

KIRJEENVAIHTAJA.

WARREN, OHIO

S. s. osaston puolivuosikokous oli heinäk. 9 p., jolloin valittiin virkailijoita seuraavalle toimintakaudelle. Suuri osa jäsenistöä loisti poissaololla, joten ei kaikkia voitu saada valituksi. Ei tili- eikä toimintakertomusta oltu valmistettu, joten ne velvoitettiin tuomaan seuraavaan kokoukseen.

Jäsenkirjuri luki "rästilistan", joka olikin siunattu pituudella. Luettelossa nimiä sellaistenkin, joista olin ennen luullut, että täyttäisivät velvollisuutensa.

Seuraavana sunnuntaina heinäk. 16 p. pidettiin yilmääräinen työkokous, jossa jatkettiin virkailijain vaaleja ja saatiinkin kaikki toimihenkilöt valittua paitsi ei ompeluseuralle johtokuntaa, joten se jätettiin toistaiseksi.

Rakennustoimikunta on vahvasti toimessa Aijotaan saada suurempi haali tänä kesänä, joka onkin tarpeen. Sitten voitaisiin näytellä isompia kappaleitakin ja koko toiminta tarkoitustaan vastaavaksi. Ripeätä toimintaa tarvitaankin meidän vapaustaistelussamme. Pitäisi jättää syrjään sellaiset pikku-asiat, kuin itsekkyys y.m.s., sillä kaikkien kyvyt olisi käytettävä tosi-oikeaan, ja niitä löytyy kyllä. Sen saimme nähdä parhaiten silloin, kun oli tyttöjen iltama, joka onnistui kaikin puolin tyydyttävästi.

Olisi suotavaa, että eivät ne "speak easeien" kundit kokoontuisi haalin edustalle ja rappusille kokousaikoina eikä milloinkaan, tarinoimaan siivottomuuksia.

Toivon, että ne "entisetkin" ollen kehittyneempiä ja jo omaten kokemusta esiintyä näin julkisesti, muistaisivat Toveritarta kirjotuksillaan. Siten avustaen ja kannattaen tätä ainoata omaa lehteämme Vaikka he kieltäytyivätkin ryhtymästä virkaa tekeviksi, joten siihen tuli valituksi alotteleva, ku nei tahdottu ilman jäädä, vaikka ei tahdo aikaa jäädä kotitarpeiksikaan, mutta saahan nyt koettaa, josko siihen oppisi

Toveruudella, L. I.

Sand Couleen, Mont., S. S. Osaston Ompeluseura pitää kokouksensa joka toinen torstai ilta kello 7. Terve. tuloa kaikin!

Stockettin, Mont., s. s. osaston ompeluseuran kokouksia pidetään joka toinen torstai-ilta kello 7. Saapukaa kaikin.